

Sygn. akt I ACz 207/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Małgorzata Wołczańska

Sędzia SA Mieczysław Brzdąk

Sędzia SO del. Tomasz Tatarczyk (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 marca 2016 r.

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu

Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko H. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 11 stycznia 2016 r., sygn. akt I Nc 312/15

postanawia :

oddalić zażalenie.

SSO del. Tomasz Tatarczyk SSA Małgorzata Wołczańska SSA Mieczysław Brzdąk

Sygn. akt I ACz 207/16

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 11 stycznia 2016 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Katowicach na podstawie art. 130² § 1 k.p.c. nakazał zwrócić powodowi pozew o zapłatę 84 778,61 zł ponieważ, jak wywiódł, pozew wniesiony został przez adwokata, podlegał opłacie w wysokości stosunkowej obliczonej od wskazanej przez powoda wartości przedmiotu sporu i nie został należycie opłacony. Powód zastępowany przez adwokata uiścił od pozwu opłatę w kwocie 1 000 zł uznając błędnie, że w sprawie znajduje zastosowania art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z tym przepisem, w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1000 złotych. Podniósł przewodniczący, że jakkolwiek według pozwu źródłem zobowiązania pozwanej była czynność bankowa, to wierzytelność powoda powstała na skutek zawarcia warunkowej umowy sprzedaży wierzytelności przysługującej bankowi, a nie na skutek dokonania przez powoda bezpośrednio z pozwaną czynności bankowej. Podkreślił, że dodanie do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych art. 13 ust. 1a miało związek z uchyleniem przepisów art. 96-98 ustawy Prawo bankowe przewidujących uprawnienie banków do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych.

W zażaleniu powód zarzucił naruszenie art. 13 ust. 1 i 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 130² § 1 k.p.c. przez zarządzenie zwrotu pozwu na skutek nieprawidłowego przyjęcia, że od pozwu nie została uiszczona należna opłata, podczas gdy dochodzone w sprawie roszczenie wynika z czynności bankowej określonej w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, która nie zmienia swojego charakteru w związku z zawarciem umowy przelewu wierzytelności pomiędzy powodem a bankiem, naruszenie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe w związku z art. 509 k.c. przez błędną wykładnię i uznanie, że dochodzone roszczenie nie ma swego źródła w umowie kredytu zawartej przez pozwaną z bankiem lecz w umowie przelewu wierzytelności zawartej z bankiem przez powoda. W oparciu o te zarzuty skarżący domagał się uchylenia zarządzenia i nadania sprawie biegu, zasadzenia od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Dochodzone przez powoda roszczenie niewątpliwie ma swe źródło w czynności bankowej, której dokonała pozwana z poprzednikiem prawnym powoda – bankiem.

Ma skarżący rację wskazując, że wskutek przelewu wierzytelności zmianie nie ulega charakter stosunku zobowiązaniowego, a tylko osoba wierzyciela.

Zażalenie nie mogło odnieść skutku albowiem prawidłowo stwierdził przewodniczący w Sądzie Okręgowym, że w sprawie nie znajdował zastosowania art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Przepis ten ma charakter wyjątkowy w stosunku do uregulowania zawartego w ust. 1 art. 13 ustawy, dlatego też jego wykładnia powinna być ścisła i uwzględniać ratio legis oraz kontekst unormowania dodanego ustawą z 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw.

Zasadą według art. 13 ust. 1 ustawy jest, że opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100 000 złotych.

W myśl ust. 1a art. 13 ustawy, w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.), opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1000 złotych.

Przepis art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe zawiera katalog czynności bankowych. Uznać trzeba, że art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nawiązuje do kryterium podmiotowego definicji czynności bankowej i przez to w sposób szczególny reguluje wysokość opłat w sprawach, w których przynajmniej po jednej stronie występuje bank i które wiążą się z działalnością prowadzoną przez bank.

Art. 13 ust. 1a dodany został do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, mocą której uchylono art. 96-98 Prawa bankowego uprawniające banki do wystawiania, na podstawie ksiąg banku lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, bankowych tytułów egzekucyjnych i prowadzenia w oparciu o nie, po nadaniu im przez sąd klauzuli wykonalności, egzekucji przeciwko osobom, które bezpośrednio z bankiem dokonały czynności bankowej albo były dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikających z czynności bankowej.

Wyposażenie banków w możliwość wystawiania tytułów egzekucyjnych ułatwiało im proces dochodzenia należności bez konieczności wszczynania postępowania rozpoznawczego przed sądem i w sposób znacznie mniej kosztowny. Z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi klauzuli wykonalności wiązał się obowiązek uiszczenia opłaty stałej w wysokości 50 zł. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem, przywilej egzekucyjny określony w uchylonych przepisach

przysługiwał jedynie bankom. W razie cesji, także po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego, nabywca nie mógł się nim posłużyć.

W związku z uchyleniem przepisów dotyczących bankowych tytułów egzekucyjnych pozostaje zmiana ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych polegająca na wprowadzeniu uregulowania przewidującego stosunkowo niższe opłaty sądowe w sprawach roszczeń wynikających z czynności bankowych.

Zmiana ta zapewne zapobiec miała radykalnemu wzrostowi kosztów realizacji przez bank roszczeń wynikających z czynności bankowych.

Tak jak w poprzednim stanie prawnym powód jako nabywca wierzytelności nie mógł skorzystać z zastrzeżonego dla banku przywileju egzekucyjnego, tak obecnie wyłączone jest zastosowanie względem niego szczególnego uregulowania zawartego w art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Ponieważ pozew wniesiony przez adwokata podlegał opłacie stosunkowej (5%) obliczonej od wskazanej w pozwie wartości przedmiotu sporu i nie został należycie opłacony, zasadnie przewodniczący w Sądzie Okręgowym nakazał jego zwrot na podstawie art. 130² § 1 k.p.c.

Dlatego zażalenie powoda, jako niezasadne, Sąd Apelacyjny oddalił działając z mocy art. 385 w związku z art. 397 § 2 i 398 k.p.c.

SSO del. Tomasz Tatarczyk SSA Małgorzata Wołczańska SSA Mieczysław Brzdąk
